

in en om

HET HUMANISTISCH VERBOND

DE ONGELIJKHEID BLIJFT

Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond heeft het nodig gevonden, om aan de leden van de Tweede Kamer een brief te zenden, waarin het zijn bezorgdheid uitspreekt over de humanistische geestelijke verzorging bij de strijdkrachten. Door een gebrek aan raadslieden dreigt deze verzorging namelijk niet zo te kunnen worden uitgeoefend als nodig en verantwoord is.

Men kent de geschiedenis. Na jarenlange pogingen om toelating tot het leger te krijgen werd in 1964 toegestaan, dat bij wijze van proef een begin zou worden gemaakt met geestelijke verzorging van humanistische kant. Met allerlei voorbehouden en duidelijk verschil in behandeling van de buitenkerkelijke dienstplichtige, die een schriftelijke verklaring van zijn ouders moest meebrengen als hij minderjarig was. Ondanks die moeilijkheden zijn de raadslieden aan het werk gegaan en het gevolg was, dat elk jaar een groeiend aantal militairen aan de geestelijke verzorging deel nam.

In 1967 eindigde de proefperiode en werd besloten, dat de humanistische verzorging een aanvaard instituut zou worden. Ook het verschil in behandeling verviel, en enkele nieuwe raadslieden konden worden aangesteld, zodat in totaal 7 raadslieden en 1 hoofd raadsman in functie waren. Dat was bij de bestaande behoefte niet al te veel, vooral omdat één van de raadslieden permanent in Duitsland bij de daar gelegerde militairen is gestationeerd en de hoofd raadsman in feite niet aan de directe verzorging kan deelnemen. Maar misschien zou met veel passen en meten het toch wel gelukt zijn, ware het niet, dat ná de officiële aanvaarding van de humanistische verzorging de belangstelling van de kant van de militairen zeer toenam. Immers, op 1 september 1967 waren er 3580 deelnemers en een jaar later maar liefst 5281. En aangezien deze soldaten niet op een hoop bij elkaar zitten, maar over alle legerplaatsen verspreid, moet er gereisd worden om ze te bereiken. Zodat er een schreeuwend tekort aan mankracht is en bij lange na niet zo goed en intensief kan worden gewerkt als nodig zou zijn.

In de brief aan de Tweede Kamerleden zijn deze feiten uitvoerig opgesomd en tevens gewezen op de schrijnende ongelijkheid die er in vergelijking met de verzorging van de zijde der kerken bestaat. Want die 5281 deelnemers vormen 10 % van het aantal dienstplichtigen, maar de aan het Verbond toegestane raadslieden maken maar 3 % van het corps geestelijke verzorgers uit.

Wat het hoofdbestuur van het Verbond nu aan de Kamerleden heeft gevraagd is in wezen uiterst bescheiden, n.l. om te bevorderen dat er 2 raadslieden bij komen en dat in de toekomst het aantal raadslieden wordt vastgesteld in verhouding tot het aantal deelnemers. Afgewacht dient te worden, of dit verzoek succes heeft. Billijk is het in elk geval wel, maar vermoedelijk zal er wel op gewezen worden dat na de verhoogde NATO-bijdrage al het geld op is.

N.B. We zijn te pessimistisch geweest, want bij het ter perse gaan van dit blad komt het verheugende bericht, dat de minister twee nieuwe raadslieden heeft toegestaan.

HET HOOFDBESTUUR BESPRAK...

gedurende november de in de Verbandsraad gemaakte opmerkingen. Ook de ervaringen tijdens de Regionale conferenties waren onderwerp van gesprek. Verschillende kandidaten voor het hoofdbestuur werden genoemd en zullen gepolst worden. Het hoofdbestuur hechtte zijn goedkeuring aan de benoeming van enkele vrijwillige raadslieden. Besloten werd een brief aan de leden van de Tweede Kamer te zenden, waarin gewezen wordt op de noodzaak om nog enkele raadslieden voor de geestelijke verzorging in de strijdkrachten aan te stellen.

De publiciteit werd aan de hand van een nota bekeken en ook op dit gebied zullen spoedig enkele beslissingen genomen moeten worden. Doelmatigheid en bezuiniging zullen hierbij de toon aangeven. Gedacht wordt aan het samenvoegen van enkele bladen. Een moeilijke beslissing diende ook genomen te worden t.a.v. De Ark. Besloten werd het gebouw af te stoten en te verkopen. De elk jaar terugkerende tekorten op de exploitatie waren niet langer te verdedigen.

Verder gegaan werd met de besprekingen over het jeugd- en jongerenwerk, terwijl van gedachten werd gewisseld over de contributie, dit vooral n.a.v. suggesties inzake een andere regeling. Onderwerp van gesprek waren ook de televisie-uitzendingen en de hierover ontvangen opmerkingen. Pensioenregelingen voor het personeel werden besproken, terwijl ook de aanstelling van enkele functionarissen werd overwogen. Nagegaan zal worden of de uitgaven van het Verbond in de boekhandel kunnen worden gebracht, zodat een betere verspreiding mogelijk wordt. De herdenking van het 25-jarig bestaan in 1971 kwam al even aan de orde en zal voorlopig wel op de agenda blijven staan...

TV-uitzending

Op 13 januari '69 een uitzending van het Humanistisch Verbond. Tijd en onderwerp worden in de omroepbladen bekend gemaakt.

VAN EN OVER JONGEREN

VORMINGSCURSUS

Aangemoedigd door de gunstige resultaten van de eerste vormingscursus, die van maart tot juni 1968 in het Erasmushuis voor jongeren werd gehouden, heeft het bestuur van het Jongeren Centrum besloten dit experiment te herhalen. Nu komt het oosten en noorden aan de beurt. In januari 1969 wordt in Zwolle gestart. Deze keer zijn er het weekend van 11/12 januari, de zaterdagen 25/1, 8 en 22/2 en het weekend van 22/23 maart voor uitgetrokken.

Als thema's op deze cursus komen aan de orde:

- 1 methoden van overdracht (in woord, geschrift en daad het humanisme duidelijk maken; persoonlijk en als groep)
- 2 een modern mensbeeld
- 3 andere levensbeschouwelijke stromingen
- 4 groepsbeleving (opbouw, doel en resultaten van een humanistische jongeren groep; de sfeer in een groep, irrationele factoren)
- 5 taboe — provokatie — tolerantie (bewust worden van taboes, hun nut en onnut, taboes in verschillende soorten van samenleving; de waarde van provokatie; tolerantie en leefbaarheid)
- 6 de organisatie van het Humanistisch Verbond en het humanistisch jongeren werk, ook internationaal.

De kosten zullen $\pm$ f 25,— bedragen, naar overnachtingsmogelijkheden in Zwolle wordt gezocht. Belangstellenden kunnen zich voorlopig opgeven bij het secretariaat van het Humanistisch Jongeren Centrum i.o. te Utrecht, postbus 2332.

humanistische jeugd-beweging

De Humanistische Jeugd Beweging is in (wederop)bloei. Op 2 en 3 november jl. hield zij haar jaarlijk kongres, ditmaal in Amersfoort. Er werd een heel nieuw, 4-koppig bestuur gevormd. Het zoeken is nog naar een actief landelijk mentor, want Rolf Baron (Haarlem) is tot ieders droefenis afgetreden als zodanig. Toevallig iemand die dit leest en die belangstelling heeft? Op dit kongres besloot men ook zich bij het humanistisch jongeren centrum aan te sluiten als zg. deelnemende organisatie. De plaatselijke groepen in Hilversum, Arnhem, Amersfoort en Amsterdam staan trillend klaar voor een nieuwe start.

h. j. g. amsterdam

Amsterdam heeft zijn structuur veranderd. Er is geen bestuur meer, van de leden verrichten sommigen de noodzakelijke werkzaamheden. De vroegere bestuursvergaderingen zijn nu maandvergaderingen aangekondigd in de Peperbus waarop alle leden welkom zijn. Een lid houdt zich nu bezig met publiciteit. Een enkele keer een paar advertenties en verder avonden aankondigen in advertentiebladen en andere die dit gratis opnemen. De reactie is al enorm dus voor andere groepen ook een mogelijkheid.

jongerenraad

Wat de jongerenraad is en hoe hij werkt, was te lezen in het vorige nummer van LIBERTIJD (nr. 9 jaargang 2).

Inmiddels was de eerste, informele, vergadering te genieten op 9 november in Utrecht.

Deze ontmoeting van het bestuur van het humanistisch jongeren centrum, vertegenwoordigers van jongerengroepen en verschillende jongerenkontaktpersonen verliep heel prettig (totaal ruim 40 man). Henk Bosselaar, de huidige voorzitter van het humanistisch jongeren centrum, gaf een uiteenzetting over de bestaansredenen, werkwijze en functie van het h.j.c. Hij beantwoordde allerlei vragen uit het kritisch publiek, teveel en te ingewikkeld om hier op te sommen. Ook werden er nog een paar wijzigingen in de statuten aangebracht. De aanwezigen keurden de voordracht voor de bestuurssamenstelling goed.

Er is afgesproken dat de jongerenraad zal proberen te voorzien in de twee vakatures in deze samenstelling. Als men daar vóór 1 december 1968 niet in geslaagd is, dan zal het h.j.c.-bestuur proberen mensen te vinden voor deze functies.

Op 15 maart 1969 vindt de 2e vergadering plaats der dan officieel bestaande jongerenraad van het centrum.

jongerenconferenties

Het Humanistisch Jongeren centrum heeft het plan ontwikkeld om zgn. open jongerenconferenties te houden. In april 1969 de eerste: onderwerp „west en oost-europa; verhoudingen van samenlevingen“. De tweede in het najaar 1969: kritische analyse en waardebeoordeling van onze westerse maatschappij. En héél ver in de toekomst (voorjaar 1970) komt de derde over methoden van beïnvloeding.

moderne jeugdraad

Het Verbond was tot nu toe in de Moderne Jeugd Raad, een overkoepelingsorganisatie, vertegenwoordigd door een door het hoofdbestuur aangewezen functionaris. Nu er een Humanistisch Jongeren Centrum bestaat, is de mening, dat dit centrum in het vervolg een vertegenwoordiger zal moeten aanwijken.

libertijd

Humanistisch Jongerentijdschrift
Adm.: W. Barentszstr. 57, Utrecht
Postgiro; 13.82.77.7
Jaarabonnement f 7.25
Losse nummers f 0.75

INTERNATIONAAL NIEUWS

Frankrijk

Prof. dr. J. P. van Praag, voorzitter van de Internationale Humanistische en Ethische Unie, en prof. dr. L. De Coninck, bestuurslid van de IHEU, hebben op 14 november in Parijs voor de Parijse kring van de Ligue Française de l'Enseignement lezingen gehouden over „De hedendaagse mens in een tijd van revolutie”.

Groot-Brittannië

De britse humanisten hebben hun derde project voor bejaardenhuisvesting onofficieel in gebruik genomen. Dit project, dat gelegen is in Hampstead-Londen, zal pas volgend jaar officieel geopend kunnen worden, daar diverse dingen nog afgewerkt moeten worden. Als het hele project klaar is, zal het bestaan uit 23 eenpersoons- en 3 tweepersoonsflats. Iedere flat zal ook een badkamer en een keuken bevatten (met kookgelegenheid en ijskast) en een aansluiting voor telefoon. Daarnaast zal men gebruik kunnen maken van afvalstortkokers, de wasgelegenheid met centrifuges, de conversatiezaal en de tuin.

Amerika

Door gezamenlijke inspanningen — door middel van hun gezamenlijk overlegorgaan CHEC — hebben de American Ethical Union en de American Humanist Association bij de betreffende instanties kunnen bereiken dat op het formulier dat dienstweigeraars dienen in te vullen, de vraag over het „opperwezen” geschrapt werd.

Afscheid van „De Ark”

Zie pagina 4

Humanistische Correspondentiekring

voor huwelijkscontacten

opgericht door het Humanistisch Verbond, verleent bemiddeling bij het leggen van contacten tussen personen, die een huwelijkspartner zoeken.

Inlichtingen postbus 210, Utrecht, Gaarne 40 cent aan postzegels insluiten.

Het Landoorlogsreglement

In het Landoorlogsreglement is opgenomen het Verdrag van Genève dat handelt over de bescherming van geneeskundig personeel en van de aan de legers verbonden veldpredikers en aalmoezeniers. De Internationale Humanistische en Ethische Unie heeft zich nu tot het Internationale Rode Kruis gewend teneinde te bewerkstelligen dat in het genoemde verdrag ook de humanistische geestelijke verzorgers in de strijdkrachten worden opgenomen en daarmee ook internationaal gelijkgesteld worden met veldpredikers en aalmoezeniers.

IHEU congres 1970

U heeft in het oktobernummer van In en Om al iets kunnen lezen over het congres dat de IHEU in 1970 in Amerika zal houden. Binnenkort zult u daar nog nader over worden ingelicht. Op dit moment kunnen wij u mededelen dat overwogen wordt een vliegtuig te charteren, zodat de Europese deelnemers gezamenlijk naar Boston zullen kunnen reizen. Op die manier zouden de reiskosten een stuk lager komen te liggen dan normaal.

jongeren

Het eerste nummer van een internationaal jongerenblad is verschenen. *IHEU Youth News Letter* heet het voorlopig nog bescheiden blaadje en de redactie is in handen van Paul G. Postma te Hilversum, die ook de functie van internationaal jeugd secretaris op zich heeft genomen. Belangstellenden kunnen zich tot hem wenden, het adres is Potgieterlaan 13.

Het nummer houdt zich deze keer in hoofdzaak bezig met de discussie in Hannover tijdens het congres van de IHEU. De conclusies van de werkgroep worden gepubliceerd en er wordt een overzicht gegeven van de activiteiten van het jeugdsecretariaat.

International Humanism

drie-maandelijks orgaan van de

*International Humanist
and Ethical Union*

Prijs f 3.60 per jaar.

Proefnummers verkrijgbaar bij het bureau van de IHEU, Oudegracht 152, Utrecht.

voorlichtingsfunctionaris

Het ziet er naar uit, dat het hoofdbestuur er in geslaagd is een geschikte figuur te vinden, die als gedeeltelijke baan zich met de voorlichting naar buiten van de activiteiten van het Verbond zal gaan bezighouden. Uit de vele sollicitanten is iemand te voorschijn gekomen die over de eigenschappen beschikt, nodig voor het goed vervullen van een dergelijke verantwoordelijke baan.

Op dit ogenblik heeft de definitieve aanstelling nog niet plaatsgevonden, zodat we nog even wachten met het publiceren van de naam van de nieuwe functionaris.

Alkmaar heeft thans gespreksgroepen voor niet-leden en wel in Alkmaar zelf, maar ook in Putten en Heiloo. Het gaat goed met deze gemeenschap!

Een keurig verzorgd blaadje krijgen de leden in de *Zaanstreek* elke maand in hun bus, aankondiging van een bijeenkomst, een enkele mededeling en altijd ter zake.

Zandvoort heeft geworsteld met het vinden van een geschikt zaaltje, maar dat probleem is ook weer overwonnen.

Uit de programma's van de *Amsterdamse* gemeenschappen blijkt, dat de discussie veld wint. Wie er tijd voor heeft hoeft zich geen enkele avond te vervelen.

Wat optimistischer geluiden dan voorheen uit *Dordrecht*, het bezoek aan bijeenkomsten neemt toe en er zijn plannen voor een jongerengroep.

In *Eindhoven* werd een lezing over de Rechten van de Mens toegelicht met een viertal films. En het maandbericht heeft tegenwoordig een bijlage, waarin de leden aan het woord komen. Er wordt al gretig gebruik van gemaakt.

Een gemeente met veel buitenlandse arbeiders is *Oss*, en het bestuur van de gemeenschap is in de plaatselijke stichting die zich met de begeleiding bezighoudt, vertegenwoordigd. Zover ons bekend, is dat een unicum.

Een groot succes was voor *Enschede* een lezing door prof. Delfgaauw, die door maar liefst 130 personen werd bezocht, waarbij in ruime mate studenten en medewerkers van de Technische Hogeschool.

In *Zwolle* zijn pogingen gestart om een groep „jongeren onder de veertig” bijeen te brengen.

Als je de lijst van nieuwe leden in het blad van *Groningen* elke maand ziet, begrijp je niet dat het Verbond zo langzaam groeit. Want ook in andere plaatsen komen er toch leden bij.

Rectificatie

In het vorige nummer werd aandacht gevraagd voor enkele boeken, waaronder „Religie zonder openbaring” van Julian Huxley. Daarbij werd als prijs vermeld f 8,90. Dat is echter fout, het moet zijn f 9,50. Bestellingen kunnen worden gedaan bij het Centraal Bureau van het Humanistisch Verbond te Utrecht door overschrijving op girorekening 30.49.60.

Wist u dat....

de *Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme* is opgericht om de kosten van de geestelijke verzorging en vorming te dekken; het Humanistisch Verbond erop rekent, dit jaar een bedrag van f 170.000,— ter bestrijding van deze kosten van het Steunfonds te zullen ontvangen; aan dit bedrag nog enkele duizende guldens ontbreken, maar vol vertrouwen wordt afgewacht, wat de Kerstman in petto heeft; eventuele giften, gedaan vóór 31 december 1968, onder bepaalde voorwaarden een aftrekpost voor de belasting vormen....

Wij weten, dat u ons niet zult vergeten!

**STICHTING STEUNFONDS
PRAKTISCH HUMANISME
AMERSFOORT** **GIRO 6168**

Een moeilijk besluit

Na langdurige overwegingen is door het hoofdbestuur de knoop doorgemaakt; van ons vakantie- en conferentietoord „De Ark” in Nunspeet wordt afstand gedaan. De exploitatie leverde elk jaar een behoorlijk verlies op, ook al omdat het gebouw voor het houden van conferenties eigenlijk ongeschikt was.

Het is een moeilijk besluit geweest, want De Ark was vele mensen dierbaar. Er heerste een bijzonder prettige sfeer, velen hebben uitstekende herinneringen aan plezierige vakanties, in het bijzonder tijdens de weken voor bejaarden.

Dit alles betekent wel, dat het Verbond geen eigen conferentietoord meer heeft en voorlopig ook wel niet zal krijgen, want zo iets is onbetaalbaar. Tenzij er een wonder gebeurt of iemand daarvoor zorgt.

De bedankjes

In het vorige nummer is aandacht besteed aan het bedanken van leden en dit als gevolg van een onderzoek door het Humanistisch Instituut voor Sociaal Onderzoek. Gebleken is, dat we hierbij te voorbarig zijn geweest, want dat onderzoek is nog niet afgesloten en de gegevens zijn nog niet ter beschikking. De gegevens waarover we de beschikking hebben gekregen en ons oordeel op baseerden waren uit een eigen onderzoek van het centrale apparaat. Daarmee was onze conclusie niet onjuist, maar wellicht zal er over enige tijd aanleiding zijn nog eens op dat bedanken terug te komen, zeker als er nieuwe feiten aan het licht komen.

Adreswijziging

De heer F. C. van Soesbergen, tot nu toe werkzaam op het Centraal Bureau van het Verbond in Utrecht en sedert enige tijd redactie-secretaris van *Mens en Wereld*, heeft zijn bureau verplaatst naar Amersfoort. Hij is namelijk voor een ander deel van zijn tijd benoemd als medewerker aan de Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme, dat zoals men weet in Amersfoort is gevestigd en wel Paulus Buyslaan 23. Zowel voor Mens en Wereld-zaken als voor het Steunfonds is hij dus op dit adres bereikbaar (tijdens de kantooruren), telefonisch onder 03490-16474.

Van anderen

Leden die in Hilversum en omgeving wonen worden attent gemaakt op de Stichting Erasmus te Hilversum, die elk jaar lezingen organiseert in de Burgerzaal van het Raadhuis. Omdat 1969 het Erasmusjaar zal zijn komen er een serie voordrachten over deze humanist, waarvoor men een aantal bekende figuren heeft uitgenodigd. Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij het secretariaat, Torenlaan 45 te Hilversum, tel 02150-43098.

Eveneens in Hilversum is de Henriëtte Roland Holst Stichting gevestigd (secretariaat Burg. Lambooylaan 27, tel. 02150-45797) welke ook dit jaar weer kaarten te koop aanbiedt, waarvan de opbrengst dient om het werk van de stichting, het verschaffen van vakantievreugde aan kinderen uit misdeelde gezinnen, te steunen. De kaart die zowel voor de feestdagen dienst kan doen als voor andere gelegenheden bevat een gedicht van Henriëtte Roland Holst en een gravure van M. C. Escher. Ze zijn bij het secretariaat te bestellen.